

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.

Pe jumătate an ... 10 "

Pe 1 lună ... 2 "

Nr. de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și America 10 coroane.

Pentru România și străinătate

umerii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Rezultate.

»Nu e și pentru Români loc în viața constituțională a Ungariei«.

Din convingerea aceasta au pornit Românii din regatul ungar când au luat hotărârea de a se mărgini la rezistența pasivă.

Rămâind ei singuri, Maghiarii trebuiau să producă mai curând ori mai târziu în cercurile serioase convingerea, că nu sunt în stare să conducă în mod rațional afacerile statului și ca rațiunea de stat cere să li-se deschidă prin o reformă electorală și celorlalți cetățeni, deci și Românilor locul ce li-se cuvine în viața publică.

Numai după-ce se va fi făcut această reformă aveau Românii să iie parte la viața publică a patriei lor.

Lucrurile au venit însă așa, că ei și-au schimbat gândul și au intrat în acțiune și mai înainte de a se fi făcut reforma.

Ar fi lipsită de rațiune întrebarea, dacă bine au făcut ori nu, căci dacă așa au făcut, nu puteau să facă altfel; trebuie însă să se pună întrebarea, dacă rezultatele obținute în timpul sesiunii, care acum se încheie, sunt ori nu potrivite cu ostănelile și cu jertfele aduse.

Nu mai încape nici o îndoaială, că sunt: aceasta trebuie, dacă sunt și ei, să o recunoască și cei ce au staruit pentru comunitatea rezistenței pasive.

Nu s'a produs, ce-i drept, mult dorita apropiere între Români și Maghiari; din animatele discuțiuni ce s'au urmat în dietă rezultă, din contra, că silințele de apropiere sunt zadarnice și că înțelegerea cu oameni, ca cei ce formează actuala majoritate, e peste putință.

Convingerea aceasta e un rezultat pozitiv și destul de hotărâtor pentru ca să nu ne pară rău de ostăneli, nici de jertfe.

E mare și hotărâtor adevărul, pe care dl Iuliu Maniu l'a grăit când a zis, că nu se poate discuta cu oameni lipsiți de bunul simț politic, care nu se sfiesc a mărturisi, că'n gândul lor în Ungaria nu are să li-se facă dreptate tuturor și numai în numele poporului maghiar se poate stăpâni. Așa sunt cei mai mulți dintre actualii reprezentanți ai Maghiarilor, iar puținii cari înțeleg mai bine interesele statului ungar, se simt strâmtorați și nu au curajul civic de a-și spune fără de încungiur părerile, nici destulă autoritate, ca să le impună.

Tot atât de pozitiv și de hotărâtor e și rezultatul, că oamenii aceștia s'au convins și ei, că Românii, Slovaci și Sârbii nu au să se despartă unii de alții și că actualii lor reprezentanți nu se vor lăsa să fie adimeniți a sprigini decât pe un guvern, care le face tuturor dreptate și lasă fie-căruia partea ce i-se cuvine în conducerea afacerii publice.

Aceasta a mărturisit-o ministrul-președinte când a scăpat vorba, că înțelegerea cu Românii, cu Slovaci și cu Sârbii se va face,

nu prin cei ce azi »pretind« a exprima sentimentele lor.

Iese tot mai lămurit la iveală, că în timpul alegerilor trecute guvernul și agenții lui au usat și au abusat de toate mijloacele, ca să nu poată răsbî în Dietă oameni »compromiși« în luptele din trecut, care au stat ca George Pop de Băsești, dr. Vasilie Lucaciu ori Ion Russu-Șirianu în temniță. Ministrul președinte face acum promisiunea, că la viitoarele alegeri se va usa și abusa de toate mijloacele, ca să nu poată răsbî în Dietă nici actualii aleși ai naționalităților, pe care nu-i consideră ca adevărați reprezentanți ai mandanților săi.

Ține deci, ca Românii, Slovaci și Sârbii să fie reprezentați și ei în Dietă, înse prin oameni, cu care partizanii se pot înțelege.

Precând ma nainte mulți credeau, că înțelegerea e acum cu putință, azi se știe pozitiv, că rezolvarea prin bună învoială a cestiunii naționalităților actualul guvern nu poate s'o faci, și în timpul sesiunii acum trecute Românii și Maghiarii s'au dumirit, dar nu s'au apropiat, ci mai vârtos s'au depărtat unii de alții.

Și cum în timpul sesiunii au fost discutate și rezultatele obținute în timpul sesiunii trecute, rezultatele acestea și simptomele covârșitoare, pe care actualii reprezentanți ai naționalităților aliate au știut să le castige. Stand totdeauna la postul lor, păstrându-și în toate împregiurările bunul cumpăt, având și priceperea, și bărbăția, și inima deschisă ce se cere în discuțiunile publice, chiar și cei mai tinări dintre dânșii și-au asigurat în viața publică a patriei lor o pozițiune, încât nu mai pot să fie nici ignorați, nici dați la o parte.

Ar voi guvernul și actuala majoritate a Dietei să aibă în viitor alți oameni în fața lor, dar tot pe aceștia îi va avea.

Cât timp va sta actualul guvern la putere? La întrebarea aceasta a răspuns ministrul de culte contele *Apponyi* unui redactor dela »Zeit« în următoarea declarație:

— Va fi nevoie ca guvernul să uzeze de vacanța parlamentară spre a face un bilanț despre activitatea sa de până-acum. Cred că în 10 ori 12 Septemvrie mă voi prezenta alegătorilor mei din Iászberény spre a desfășura programul guvernului. După ce guvernul este numai provizor, ceea-ce nu se poate îndestul accentua, are termen de viață înainte fixat, care mai lung de doi ani abea poate fi. Stările constituționale sunt iar la loc și prin urmare una dintre problemele principale ale guvernului este împlinită. Acum trebuie să împlinim cealaltă mare problemă: *sufragiul universal și și aceasta se va face în anul următor*. Guvernul nu se va lăsa terorizat la o lucrare pripită, dar la nici un caz nu va întârzia mult cu reforma.

Dacă însă noua lege electorală va fi sancționată guvernul provizor își va perde legitimitatea de existență și va trebui să înceapă era nouă.

»Să judecăm drept!« Primul articol cu acest titlu din »*Poporul Român*,« e o dovadă nu de judecată dreaptă, ci precum am zis de demagogie.

Intrucât confratele nu înțelege, că la Arad Românii au votat la alegerea de deputat recentă, pentru sesiunea rezervată sufragiului universal, cu un *opozitional*, față cu guvernul, contra șovinistului și față cu »democratul«-coalitionist concentrator asupra sa a tuturor voturilor neo-maghiare, — nu suntem datori să-l luminăm.

Apoi deputații nostri din acest cerc și comitatul Aradului, vor ști să-și justifice, în club atitudinea. Și solidaritatea alegătorilor români cu deputații nostri, la recenta alegere, este o dovadă de disciplină, care nu odată ne-a dus la biruință și a pus acest comitat, în fruntea luptelor pentru revendicațiunile noastre naționale.

Dacă »*Poporul Român*« toate acestea nu le înțelege, înc'odată: nu-l credem de bună credință — ar fi prea trist! — ci de demagogic.

Noi am judecat drept!

„Gazeta Transilvaniei“ abea acum vine cu un fel de răspuns la articolul nostru »Alegerea din Arad« care, natural, n'a avut darul s'o mulțumească.

Din răspunsul ei aflăm îndată de ce i-a trebuit s'aștepte o săptămână. Și-a căutat adică colecțiile vechi și ne dă acum gata: constată, că Mocsáry a fost ales de grănicerii lui Doda nu în 1887, cum am susținut noi, ci la 14/26 Maiu 1888. Ca și cum această ar fi fost între noi punctul în discuție.

Analogia între cazul din Caransebeș și între cazul din Arad este întru totul perfectă — ceea ce nici n'am spus — dar în mionia ei voluntară »Gazeta« nu observă că în ceea ce nu e analog cazul din Caransebeș cu cel din Arad, este tocmai în favorul nostru. Caransebeșul ca cerc curat românesc a ales pe Mocsáry de deputat al lor, pânăce alegătorii din Arad ca o infimă minoritate — 500 voturi față de 3500, — au uzat să determine șansele alegerii în favorul unui bărbat, pe care am zis, nu-l punem alătura dar îl asemănăm lui Mocsáry.

La ce-am mai continua însă — a bate toaca la urechia surdului?

În lipsă de argumente »Gazeta« se dimite în acest articol și la personalități josnice într'o polemică curat principială.

»Gazeta« ia în chipul acesta în mâni o armă pe care noi am aruncat-o demult și pe care nici nu vrem s'o mai luăm chiar cu prețul de a rămânea dezarmați în fața invectivelor »Gazetei«.

Am zis!

Cum va fi reforma electorală? Din planul ce se alcătuește în ministerul afacerilor dinlăuntru pentru reforma electorală se învederează în mod vădit, că în viitor dacă se va duce la îndeplinire acel sufragiu universal, fără sufragiu universal, pentru naționalități, dar' și pentru muncitorime nu va aduce roadele binelui mântuitor.

Tot va fi format din punct de vedere al »statului național maghiar«.

După acest sufragiu drept de alegere va avea:

1. Tot cetățeanul maghiar, care a ajuns vrâsta de 24 de ani și știe scrie și ceti ungurește.

2. Tot comerciantul independent și tot industriașul.

3. Cine a fost soldat.

Alegerea nu se va face după comune, ci după notariate.

Va fi o nouă arondare a cercurilor, unde se vor lua în conziderare interesele maghiarizmului.

Ministrul Polónyi, fiindcă-i ministru de »justiție«, nu-i mulțumit cu acest sufragiu al guvernului. El zice, că socialiștii să fie eschiși dela drept de vot și în cazul când vor ști scrie și cetii ungurește.

Comisar regesc. In urma multor defraudări și escrocherii ce se întâmplă la orașul nostru, ministrul de interne a trimis comisar regesc să facă cercetare.

Partidul progresist a fostului guvern Fejérváry, văzând ce plan mizerabil și ce atentat voiește să facă dreptății prin introducerea sufragiului universal, se organizează de nou.

Va lucra din răspuțeri, întovărășiți cu toți luptătorii de bine, să pună capăt acestei bande, ce se numește guvern constituțional, acestor ciocoi negrii la suflet, cari în mod atât de frivol voesc să-și bată joc de milioane de suflete, ce trăiesc în suferințe, ce cer dreptate și nu li-se dă.

Din România.

M. S. Regele a primit din partea M. S. Regelui Mării Britanii și Irlandei și al posesiunilor de peste Mări, împărat al Indiilor, o scrisoare de mulțumire pentru conferirea Ordinului «Carol I».

M. S. Regele a primit din partea M. S. Regelui Portugaliei o scrisoare de mulțumire pentru conferirea ordinului «Carol I».

M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria s'au dus azi cu automobilului la Florești, unde au făcut o vizită de condoleanță dnei și dlui Gh. Gr. Cantacuzino, președintele consiliului de ministri.

D. și dna Dim Sturdza au primit, din partea Augustei Sale Mame, A. S. I. Ducesa Maria de Saxa-Coburg și Gotha, răspunsuri călduroase la felicitările ce dl și dna Sturdza le-au exprimat cu prilejul zilei lor onomastice.

Di Dimitrie Sturdza a depus cărțile sale de vizită membrilor familiei, Cantacuzino, în semn de condolențe pentru marea pierdere suferită prin moartea dnei Irina Ghica.

De ambele părți ale scării de onoare, dela palatul Artelor, se montiază două statui reprezentând pe Alexandri și Goleșcu.

Aceste lucrări de sculptură sunt făcute de dl Hagel.

Știri dela expoziție.

Excursiunea învățătorilor bănățeni la Expoziție.

Excursioniștii învățători bănățeni la expoziția din București și de acolo în mai multe centre însemnate ale României și până în capitala Sultanilor, la Constantinopol — vor pleca Luni din Timișoara sub conducerea protopopului Dr. Traian Puticiu, căruia fără

îndoială i-se revine meritul acestei excursiuni.

Ne bucură faptul acesta, că li-s'a dat învățătorilor nostri puțința de a face călătoria aceasta nespuse de frumoasă din care dânsii vor putea mult profita.

Lumi noi se vor desfășura în fața ochilor vizitatorilor României, unde oaspeții vor găsi isvor de inspirațiune idealistă și de credință în mărirea poporului de sânge românesc.

După contemplațiunile programului excursiunii, excursioniștii vor cerceta capitala lui Mircea-Vodă, incomparabilă în frumusețea mănăstire a lui Neagoe Basarab, cuibul Hohenzollenilor români din creștetul Carpaților, podul falnic Carol I, cetatea restrîștelor lui Ovid, nemărginita mare... până la vestita cetate a marelui Constantin, care azi dormitează în umbra semilunei.

Le urăm cale bună!

Comisariatul general al expoziției a invitat printr'o adresă pe toți artiștii sculptori cari au făcut macheta monumentului național, să-și depue lucrările în rotunda cea mare a Ateneului cu începere de azi 26 c. și până la 5 August când urmează a se face distribuția premiilor, după care lucrările premiate vor fi transportate în palatul artelor.

Conștiința națională!

(Urmare.)

În timpurile mai vechi, s'au fost sculat din când în când, în momente de grea încercare, de mari pericole, bărbați providențiali cari ca un zeu salvator au apărut în mijlocul poporului, l'au redat din letargie, l'au însuflețit pentru fapte mari, pentru acțiuni puternice, au deșteptat în inima lui din nou conștiința de sine, și l'au împins cu secole înainte spre admirarea lumii. Așa a fost în era Osmanilor în Muntenia, un Mircea Vodă, un Țepeș Vodă, în Moldova, un Ștefan cel Mare, un Ioan Vodă cel Cumplit, un Mihaiu Bravul, pe timpul Fanarioșilor un Tudor Vladimirescu, iară pe la anii de redeșteptare națională 1848, 1859, 1867, o pleadă întreagă de bărbați, eroi din amândouă coborâșuri ale Carpaților, ale țarilor române, inspirați de principiile liberale-naționale, cari au redat poporului său amar apăsat și decăzut din nou lumina vie, redeșteptătoare, adecă: *conștiința națională*. Astăzi nu se mai vede de nicăiri de aceste aparițe puternice, astăzi n'avem bărbați providențiali, n'avem eroi, și totuși poate nici odată n'a fost mai mare necesitatea de aparița lor, ca astăzi, totuși poate nici odată nu s'a aflat aproape tot poporul Român pretutindene în un pericol mai mare de descompunere națională și de pierzare ca astăzi... deși mulți, mulți, chiar prea mulți, nu-l văd, nu-l simțesc acest pericol ce ne amenință cu o forță elementară, deși mulți n'au nici o idee despre acest pericol.

Se privim numai în jurul nostru și vom vedea că Românul e pretutindeni luat la goană, pretutindeni nimicit, sub felurite titule înalte umane, când sub titlul de cultură (Bucovina), de reson de stat (Ungaria), (Transilvania), sub titlul de pravoslavie, (Basarabia), de amicitie (Macedonia) etc. Românul din Bucovina e deja pe cale de a nu mai fi, Românul din Basarabia tot așa, dar pe acolo nu există cel puțin pepenerie, ferme model, școale model de desnaționalizare cu sila, (Schulzwang) precum în Bucovina, cel din Transilvania și Ungaria vegetează la gerul și viscolul culturii maghiare, iar cei din România duc o viață mai mult franceză decât română împodobită cu toate infumuriturile, apucăturile și reuțăile unei clase neculte sau semiculte franceze, duc un trai

de-o trândăvie, nepăsare și de-o letargie națională de tot rușinoasă, și de-o corupțiune de tot damnabilă care nu ne dă de fel speranța de a vedea în ei pe un Popor-viitor, ideea la care trebui se aspireze din resputeri fiecare român, duc o viață de care te sperii, și ai crede că nu sunt Români, ci că ei mai degrabă ar fi voind să-și bată numai joc de *românism* și de toată *conștiința națională română*.

Evenimentele din 13 Martie 1906 în București ne-au deschis ochii și ne-au arătat tuturor Românilor, cât de mult valorează la inteligența română de acolo *limba română*, cât de puternic e desvoltat în ei *conștiința națională*, cât sens au pentru *demnitatea și onoarea națională*.

De n'ar fi fost apărut în ultimul moment de de grea rușine națională, un Nicolae Iorga, ca un fenomen din o altă lume mai sublimă și mai profund simțitoare, ca apărător al onoarei și demnității naționale nu s'a fi indignat poate ni un Român din tot Bucureștiul român, din toată România română, și cine știe până unde ar mai fi mers acest românism al României libere, această decadentă națională în România, în București, în Sionul Românismului, al tuturor Românilor trăiesc...

Acolo în București, pe care noi ceilalți români sub stăpâniri străine îl numim resfirat cu cea mai mare mândrie, cu entuziasm înfocat, »focarul«, »Sionul Românismului«, viața românească, datinele obiceiurile românești vechi și sfinte, *limba română*, e călcată în picioare chiar bajocurită, mai rău decât pe timpul fanarioșilor, de cătră inteligența română, și aceasta la adăpostul libertăților, celor mari ce există în România. Străinismul i-a crescut deja peste cap, și aproape nu mai vezi pe românul adevărat, din nămolul spinilor, al mărăcinilor și al glodului ce a înecat pe Români, ce s'a încuibat în această țară sfântă, și prea abundanță de atâta libertate, de atâta bunătate de inimă dar din aceasta cauză și atât de nenorocită.

Urmarea acestei toleranțe fără exemplu între popoarele Europei, e *străinismul* otrăvitor, cu doctrina sa, *cosmopolitismul* corupător, e moralitatea atrofiată, e puterea de conștiință națională decăzută ce o poșede az inteligența română din România, e manifestul tragic din 13 Martie 1906. Frumos entuziasm, frumoasă decepțiune pentru acei ce nu știu, nu cunosc împrejurările din România liberă, ei doresc și privesc în idealul viitorului, mărirea întregii Românie. Ceva analog nu provine la nici un popor din toată Europa ba nici chiar la Turci, și nici la popoarele din Congo și din Africa centrală pentru că și ele își iubesc și își cincesc limbile lor. Iar noi Românii tot mereu cu gloria antică pe buze, cei cu mândria fanfaronadei de a fi descendenți ai Romei antice, rămânem tot mereu de râsul și de bntjocura străinilor.

Noi tot ne laudăm cu divul Troian, iar noi s'ar scula din mormânt nu numai că s'ar rușina de noi, ci s'ar lepăda din resputeri de astăzi descendenți decăzuți, ce-i face numai rușine numelui lui.

Să privim mai adânc.

Ziarul »Românul« din Cleveland publică în numărul său dela 22 Iulie următorul articol:

Românii ca cei mai noi emigranți în Statele-Unite, ca cei mai tineri au și instituțiunile mai tinere și organizarea noastră e tinăra.

Să fim cu atențiune să băgăm seamă că cei mai de mult emigrați cum au purces, cum au lucrat până au ajuns unde-i vedem, cu ce principii și pe ce baze s'au nizuț a-și asigura viitorul pe aceste pământuri.

Din Ungaria începuse emigrarea Slovacii și cum se lățește o boală așa s'a lățit și emigrarea tot mai tare.

Lupta în contra ei guvernul și dela guvern în jos toți funcționarii. A fost vorba a se opri prin lege emigrarea. Acesta era un pas de tot gresit. Să ne gândim numai ce ar fi făcut atâția oameni

Perge és Rozslay utóda
fabrică de mașini și de pluguri pentru economie în Oradea-Mare.

Recomandă fabricație proprie de pluguri din cea mai bună calitate. o o o
 Pentru fie-care preț i-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, crama, zdrobitoare de struguri și tăietoare de paie.

operați, neputând trăi? Sute de mii sunt emigrații din Ungaria și oare nu ar fi făcut cu cei acasă dimpreună ce timpul aduce cu sine, și nu ar fi luat ei măsuri, oare răbdau și mai parte nelegiuirile comise de asupritorii lor? Și zicem și credem că nu.

Dar acum să zicem că numai Românii câți întem în aceste state oare reîntorcându-ne acasă am putea suferi ce am suferit odată, vom putea da hula și năcazurile de ce am putut cu greu scăpăm. Eu cred, că Românul care odată a fost în America se întoarce acasă ca om nu ca fă.

Cât de șod, cât de întors ne pare acuma viața sată acasă. Gândești, că nu am mai putea răbda și bată joc de noi orice liftă străină cu pantaloni, ni-se pare că putem și știm mai bine a ne gândi că oare e cu drept a răbda greutatea pusă pe altul, e cu drept a suferi din cauza altuia? America ne învață că ce este și cum trebuie fie omul.

Românii, cari văd Statele-Unite, observă libertatea ce este în aceste țări, întorși acasă vor și acolo prețul ce-l are un muncitor.

Să ne întorcem iar la neamurile mai nainte emigrate din Ungaria. Să vedem cum s'au organizat ele?

Ne pot servi ca exemplu Slovaci, cari acasă asemenea suferințe au fost părtași ca și Românii.

Când au ajuns numărul de 2—3 mii, înființară societate mare în care fieștecă slovac să încrie. Pornește Rovnanek cel mai mare om al lor zurnalul »Narodny Listy« (azi cotidian) prin care înțământul național îl ridică la culme. Urmează rând mai multe societăți de asigurare, de lectură, culturale. Azi au 10 jurnale mari și 18 cenți mari, în fiește care câte o societate puternică. În loc ca să piară și să se asimileze încă și în cei mai slabi oameni ai lor fac caractere arme și naționale slovace.

Ca exemplu rău ne pot servi Ungurii, cari vin și imită pe Slovaci cu toate instituțiile lor, vin blamați atât în America, cât și acasă. Mai din nou cu statua lui Washington). Cauza este luptele, certele înverșunate ce le au din cauza neînțelegerii. Certele, datinele lor au cauzat, și ei și aici sunt conduși de elementele ce-i conduc și acasă, și aici opinia publică a lor e infectată.

În capul societăților maghiare nu sunt maghiari, ci frații lor de cruce ce au nume maghiarizat.

Ei! să luăm exemplu! Oare să lăsăm și noi, cu timpul elemente streine să ne cotopească, și să ne conducem noi afaceriile? Oare să ne lăsăm seduși, ori să ne punem cu tărie pe lucru măcar aici în țara libertății să nu ne lăsăm conduși de străini, de cari apoi cu greu ne putem scutura.

Să ne punem cu toți Românii la o bună înțelegeră, să ne dăm silința ca fieștecă român să-și dea sprijinul, nizuința lui la lucru bun.

Bazele pe cari au edificat Slovaci sunt naționale. Ei totdeauna proclamă că numai așa se poate ferici un neam, dacă înaintarea, prosperitatea lui corespunde firei și naturii. Numai pe susuririle, pe datinele străbune, numai crescând dezvoltându-se pe baza limbei, graiului moștenit, poate un neam înainta și se poate ferici fieștecă membru ai acelei națiuni.

Cine se lapadă de ce a moștenit: de legea străinească, de limba, de datinele lui, însușește de streine! Dar cum? Numai ce este rău. Răul totdeauna este ușor al însuși. Răul totdeauna îl poate cineva învăța și practic. Apoi, cine se lapadă de una, se lapadă de toate. Până când se țin cu drag la limba lor, la credința lor și pe aceste baze voiesc a învăța, a înainta, își ating scopul și în veci nu vor fi lapădăturile străineamuri, ci de sine stătători, sumeși pe ale lor, sumeși pe numele moștenit.

Așa Românii, aceia, cari cu drag gândesc acasă la familie, la neam, aceia cari își iubesc

lale or și se nizuiesc, ca să-și cultive ce le-au lăsat strămoșii și pe lângă aceasta să adune, să strângă, dar în veci să nu se lapede, vor ajunge cinstiți de alții, vor ajunge la bunăstare.

Cum poate însă înainta Românul în țările acestea? Numai așa că vor forma colonii române și se vor strânge mai mulți laolaltă, vor forma societăți, unde cu dragoste, iubire se vor aduna și vor învăța lucruri folositoare, vor învăța că numai în unire e putere. Se vor ajuta împreună ca frați. În năcazuri vor fi spre sprijinul celor ce sufer.

Dacă un Român voiește a lucra bine, cinstit, trebuie ajutat la întreprindere, Român la Român să fie, să nu-l învidieze, ci să-l iubească pe acel care e stăpân a face ceva.

Tot Românul ajute pe Român!

Din străinătate.

Sârbia stă din nou în fața unor întâmplări primejdioase. Relațiile dintre rege și popor devin tot mai încordate. În cercurile oficerești se plănuiește revoltă, iar în cercurile cadeților se aud voci de nemulțumire. Curentul antidinastic nu e numai o amăgire ci un fapt hotărât.

După foile din Belgrad zilele trecute în castelul regal s'a întâmplat următorul episod:

Nu mult după ce Nicola Pasici a format guvernul, regele a chemat la sine pe locotenentii Vucovici și Dirici, și le-a făcut reproșuri pentru purtarea lor necorectă față de doi oficeri, pe cari Vucovici în casină i-a numit creaturile lui Creuzot.

Vucovici la aceasta a zis:

— Eu sunt curat la suflet, și pot să despreciez pe omul, care voiește să tragă foloase din defraudările publice.

Regele i-a aruncat o privire batjocoritoare zicându-i:

— Dta consideri de mai bune tunurile din fabrica Skoda, decât tunurile franceze alui Creuzot?

Vucovici răspunde:

— Eu am votat pentru tunurile Krupp, dar dacă este vorba de a face deosebire între tunurile Skoda și Scheider atunci fiecare pricepător se va declara pentru primele.

— Și aceasta poți s'o spui pe cuvântul Dtale de onoare — reflectă regele.

— Pe cuvântul meu de onoare și pe cinstea dulcii mele mame — răspunse locotenentul.

După aceasta Vucovici și Dirici s'au depărtat din castel.

Căderea guvernului Pasici după înformația ziarului »Zeit« e aproape fapt împlinit. Pasici s'a reînturnat în Belgrad ieri din Ribarsca Banya, unde a conferat cu regele asupra situației. În legătură cu aceasta audiență foile din Belgrad scriu, că regele Petru a declarat ministrului-prezident, că de fel nu-i mulțumit cu activitatea lui. Nu-i mulțumit îndeosebi în chestia cu tunurile și a conflictului vamal.

În urma acestora se crede, că Pasici nu se va prezenta mai mult în scupcină.

Nouă catastrofă la expoziția din Milano.

Ieri după prânz nouri grei s'au îngrămădit asupra orașului Milano. S'a ivit un vânt puternic și cerurile s'au deschis, vărsând o torențială ploaie, ce a făcut din oraș o adevărată mare. Vântul sufla cu atâta putere în cât era îngrozitor să și privești. De pe străzi fiește care s'a grăbit să fie scutit în-

tre păreții caselor. Furtuna a făcut mari primejdii. Coperișe de case erau luate în vânt.

Furtuna a durat jumătate de oră, făcând mari daune îndeosebi la expoziție. Pavilionul marinarilor e făcut ruine. Pavilionul de arte francez e nimicit, cel belgian e făcut bucăți.

Pagubele sunt de șase milioane lire.

Rescoală în Balcani.

Mișcările antigrecești în Bulgaria se țin lanț. Se fac mari pregătiri pentru adunarea poporală bulgară, ce se va ține în 19 August în Filipopol. Aici va lua hotărâre să fie strict oprit, ca pe stradă să se vorbească grecește.

În Varna masa poporului a constrâns pe primar să subscrie o ordinațiune, în urma căreia toți oficianții comunali de naționalitate străină să-și dea demisia.

Francia. Ministrul de finanțe, Poincaré face foarte înțelepțește, când pentru acoperirea deficitului de budget sporește în mod uimitor de mare veniturile statului și scade cheltuielile.

El a suprimat o parte din budgetul armatei, a suprimat toate consiliile județene, tot astfel o parte din personalul curților și al tribunalelor, secretariatul general al legiunii de onoare.

In Francia restabilirea bunelor relațiuni dintre stat și biserică se va face pe deplin cât mai curând, căci Papa și-a dat învoirea la despărțirea bisericii de câtră stat.

In Africa de Sud s'a iscat luptă între Negrii și între muncitorii fără de lucru din Europa. Au fost mai multe încercări. Prăvăliile au fost jefuite. În întreaga Africa de Sud e mare temere de o răscoală formală.

Revoluția din Rusia.

Petersburg, 10 August. După știrile ziarului »Petersb. Ztg.« pușcăria din Samara unde sunt închiși 120 de politicieni, a fost asediată de miliție, care a omorât pe directorul pușcăriei, pe păzitori i-a desarmat și pe cei închiși i-a eliberat.

Deputat spânzurat.

Berlin, 10 August. Ziarului »Vorwärts« i-se vestește din Petersburg, că Drikin, fost deputat în Dumă, și care a fost deținut cu ocaziunea revoltei din Kronstadt, *Duminecă a fost spânzurat.*

Amânarea asentărilor.

Guvernul amână terminul asentărilor pe luna Noemvrie de oarece poartă frica că în urma stărilor de agitație, țărănimea nu se va prezenta înaintea comisiei de asentare.

Francezii cătră prezidentul Dumei.

Paris, 10 August. Mai mulți academicieni au trimis lui Muronzev, prezidentul Dumei o epistolă, în care își exprimă nădejdea, că lupta va avea sfârșit mângăitor pentru cei-ce luptă pentru pace și libertate,

SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâni străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela **Scheiner-Samu, juvaeriu în Szeged.** Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

de urgisit înaintea poporului din
alaca nu abdice de bună voie. Sigur
vede și el sfârșitul gloriei sale și simte,
în întârzie timpul, când va trebui să
o dată și el samă despre activitatea sa
e primar.

— **Sănătatea Papei.** Papa, care a luat parte
serbările aniversării a III-a de când este înco-
mat, se părea foarte indipus și deprimat. Starea
sănătății lui e îngrijorătoare.

— **Trecere la catolicism.** Episcopul greco-
ortodox, Authimos din A massia (Asia-mică) a
recut la religiunea româno-catolică. Episcopul a
recut acest pas acum când a ajuns vrâsta de 70
ani.

— **Foc mare** a izbucnit azi dimineață în co-
muna Semlac mistuind toate stogurile de grâu
petriate încă. Paguba e de zece mii de coroane.

— **Husarii și țăranul.** Sub durata rezelului
de șapte ani, un scadron de husari trecând prin-
un sat, pe care l'a jefuit, a ajuns pe o câmpie,
unde aflară pe un țăran care își lucră pământul
în liniște.

— Bună ziua, prietene, îl agrăi husarii în-
câmpia.

— Bună ziua, fie inima, le zise țăranul umilit.

— Numai bărbătește, numai bărbătește, că de
întâmplă să venim și în anul viitor pe aici,
putem și noi să... facem părtaş de oste-
ria ta.

— Acestea vă doresc din inimă, căci tocmai
câmpia! fu răspunsul semnificativ al
țărului.

— **Un semn al civilizației.** Un învățat,
care făcuse lungi călătorii de studiu prin Ame-
rica suferi un naufragiu și numai cu greu își
scăpă viața ajungând la țărâmurii cei petroși și
fără nici un semn de viață. Au parcurs ținutul
acela dealungul și dealatul, dar n'a putut da de urmă
de om.

— După o rătăcire, aproape de desperația
mea extremă — descrie filozoful în cartea sa,
— deodată văzui înaintea ochilor mei o furcă
spânzurătoare). Bucuria mea fu nespūsă de mare
la aceasta privire mângăietoare, căci ea era sem-
nul, că eu mă aflu într'o țară civilizată».

— **Învingerea naturii.** Cecco și Dante, cei
doi italieni renumiți conveniau adeseori și cu
acele ocazii își puneau unul altuia teme și în-
trebări filozofice spre a putea discuta asupra lor.
Într'o zi discutau asupra întrebării: că oare re-
porta-va arta învingere asupra naturii?

— Cecco a negat, Dante însă a afirmat.

— Dante spre a-și putea întări aserțiunea sa, aduse

«copilele» sale și de oaspeții săi, de recepții,
muzică și jocuri.

— Câte odată regele Carol, venea la plimbările
acestea de dimineață. Sesea, îmbrăcat ca tot
oana în uniformă, acest rege care a fost un
rege admirabil.

— Deoarece i am pronunțat numele, fie-mi permis
să zice un cuvânt despre înfățișarea sa, tot
o binevoitoare și gravă. Trăsături de o regu-
laritate și de o fineță extremă, încadrate de o
barbă foarte neagră. Pe frunte, un nor de cu-
șetare adâncă de preocupare poate întunecând
de obicei figura; dar surisul luminând totul, —
un suris binevoitor și atrăgător ca acel al Re-
ginei. Și atâta simplitate distinsă, atâta natural
Maiestatea Regală! Și pentru oaspeții săi, o
sa de perfectă curtoazie!...

— De obicei regele rămâne câțiva pași în urmă
cu principesa de Hohenzollern, și regina însuși,
în acea epocă, numai întrerupea convorbirile
acestei mame și acestui fiu, uniți printr'o așa
de mare iubire și care trebuiau să se despartă
în curând — (căci îmi aduc aminte de asemenea
de această zi de despărțire în care principesa se
reîntoarse în Germania și în care ne duserăm
cu toții să o petrecem până la frontiera Austriei).

— Cu un sentiment adânc de venerație regăsesc
în memoria mea pe această principesă — mamă,
așa de frumoasă încă cu toată vârsta înaintată,
cu lungile ei dantele și rochiile ei negre de
femeie în vârstă; ea îmi părea a fi idealul prin-
cipesei, — și de asemenea idealul mamei, având
o asemănare cu a mea când privea pe fiul său.

Pierre Loti
dela Academia franceză.

ca exemplu pisica sa, pe care el o dresase într'a-
colo, că ia până ce își consumă cina, îi țineă lu-
mina cu labele.

— Cecco voi a se convinge cu ochii săi despre
acest fapt și Dante îl invită a veni deseară la
cină la el, spre a-i putea arăta desteritatea pisi-
cei sale.

— Cecco veni, dar aduse cu sine pe sub ascuns
câțiva șoareci într'o cutie. Pe aceștia îi puse în
libertate pe când pisica în fapt le ținea lumina la
cină. Abia ochii pisica șoarecii, momentan lăsă
lumina dintre labe și cu o săritură fu pe urma
șoarecilor.

— Dante recunosc, că arta omului e mare, dar
nu va reportă nici când învingere asupra naturii.

— **Excrocul Georgescu.** După-cum i-se
comunică »Gazetei Tr.« zidarul Pripici din Codlea
(I. Brașov) condamnat de tribunalul din Brașov
la 3 ani temniță este identic cu cunoscutul ex-
croc, ce se numia dr. Georgescu și care a pun-
gășit o mulțime de Români din Lugoj, Sibiu,
Brașov, Orăștie etc.

— **Și animalele rād.** Naturaliștii susțin că,
nu numai oamenii rād dar și animalele. Învățatul
francez *Le Cat* a documentat, că moimele și rād
și plâng. Un alt învățat spune, că orangutanul
rāde cu hohot, chiar ca omul dacă îl gădele ci-
ne-va.

— **Conzul general român în Budapesta**
a fost numit secretarul prim al ambasadei ro-
mâne în Constantinopol, Derusi. Conzulul ge-
neral român de până acum din Budapesta
Cuciureanu, a fost numit ministru plenipotențiar
la Belgrad.

— **Cauzele tunetului.** Profesorul de fizică
Trowbridge din America a dat o explicație nouă
în privința originii tunetului.

— De ordinar se crede că tunetul e rezultatul is-
birii de mari mase de aer.

— Explicațiunea această nu pare însă suficientă.
Profesorul american nu știe că formidabilul
sgomot provine din descompunerea vaporilor de
apă sub influența fulgerului.

— El a probat în laboratorul său din New-York
producând o schintee electrică c'o baterie de
acumulatoriu de 20.000 celule.

— Căutând să descompună apa, după un proce-
deu al său propriu a obținut detunături atât de
groaznice în cât a trebuit să se lege la urechi
de frică ca să nu asurzească.

— **In Arad, strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de**
drougheria Nádas, orolojerul și juvrajul

Zinner Vilmos

desface prăvălie de oroloage și juvaerice, ba
chiar vinde prăvălia.

— **Contra »Qidium«-ului** în loc de prav
de sulfur, să presărim viile noastre cu hepar sul-
furic. Influența e repede, sigură. Un kgr. cu
îndrumări costă 64 fil. și se poate căpăta dela
Mayerfi Zoltán, fabricant de material de stropire,
în Kecskemét.

— Atragem atențiunea onoratului public cetitor
asupra inseratului fabricantului de sticle, Singer
Armin și a lui Braun János din Szeghedin, pu-
blicată în numărul nostru de azi.

— Atragem atențiunea on. public asupra anun-
țului *Singer* care-l publicăm în altă parte a zia-
rului.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc
la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește
în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa
K., în Budapest—Erzsébetfalva. E de efect si-
gur și e nesticăcios, ce deja după folosire de
2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia
îi dă tinereța și finețea.

— Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa»
să se găsească. Stica cu 2 coroane, săpunul en-
glez de castravet 1 cor., pudră de castravet 1.20.
Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă
din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Er-
zsébetfalva.

— Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen
și la drogheria lui Vojtek și Weisz.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină**
100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor
se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și*
fiul Arad.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui
Dorn Jozsef.

— **Oroloage ieftine și juvaerice** pe lângă pre-
țurile cele mai avantajoase se pot căpăta la
Deutsch Izidorné, palatul contelui Nádasdy, strada
Forray.

APEL*).

— Cătră toți actualii și foștii membrii ai so-
cietății academice »România Jună« din Viena
și cătră studențimea română afară de regat.

— Sărbătorile mărețe, cari vor avea loc în
luna Septembrie, a. c. în București, ne-au
îndemnat să dăm și noi tributul nostru ide-
alului național.

— În vederea unei excursiuni a tuturor mem-
brilor actuali și a foștilor membrii ai »Ro-
mâniei June« din Viena, convocăm prin
aceasta pe toți, cari voiesc să ia parte la
expoziție, la o întrunire în zilele de 11 și 12
Septembre st. v. (24 și 25 Sept. n.) la Bu-
curești.

— Studențimea română din Transilvania își
dă întâlnire în Brașov, la adunarea »Aso-
cietății« (21/8 și 22/9 Sept.) de unde va
porni în corpore, cu trenul special, spre
București. Deoarece există un comitet de în-
cvartirare în Brașov, se vor anunța toți dlui
prof. A. Bogdan (Brassó) pentru locuința
din Brașov și pentru participarea la Bucu-
rești. Totodată vor încunoștiința participarea
și președintelui »României June« ca să se
poată țineă evidență și a angajă o sală po-
trivită pentru întruniri, mese comune, etc.,
ceceace se va anunța ulterior prin jurnale.

— Studențimea din Bucovina va avea un
alt loc de plecare, care se va anunța din
partea vice-președintelui nostru, T. Fedoreac,
prin jurnalele din Bucovina, la caz de unii
din membrii nu țin să ia parte și la aduna-
rea generală a »Asociației«. Participarea
aceasta ar fi de dorit.

— Deoarece »R. J.« are de gând să parti-
cipe în număr cât de mare, primim cu bu-
curie pe oricare student universitar român,
care se poate legitimă la timpul său, în so-
cietatea noastră ca oaspe. Respectivul are
să urmeze aceleași formalități.

— Pe căile ferate române vom exoperă ju-
mătate prețul, în București vom avea locu-
ința gratuită, la masa comună vor fi prețu-
rile cele mai convenabile. La eventualele
excursiuni ce se plănuiesc vor participa aceia,
cari au voie și timp.

— Fiecare membru care vrea să participe, e
rugă să-și anunțe adheșiunea președintelui
nostru: dl *Horia Petra-Petrescu* (Fófeld,
u. p. Uj-Egyház, Szeben-m.), în timpul cel
mai scurt, putându-se lua în conziderare nu-
mai adheșiunile primite până în 10 Sept.
n. (28 Aug. v.)

— Totodată rugăm pe toți membrii fonda-
tori, onorari și emeritați, precum și pe ceia-
lalți foști membrii, să comunice președinte-
lui, pe o cartă poștală, adresele D-lor, pre-
cum și rangul ce-l ocupă, ca să putem ține
evidență la trimiterea »rapoartelor anu-
ale« de ani înainte.

— La toate întrebările, însoțite de o marcă
postală, va răspunde președintele. (Adresa
de mai sus).

— La revedere la București!

Pentru comitet:

Horia Petra-Petrescu,
președinte.

I. Taliman
secretar.

* Toate jurnalele noastre sunt rugate a reproduce
acest apel.

PARTEA LITERARĂ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

1. Care din aceste două sisteme e pe cale de a predomină.

2. Ce foloase sau defecte are fiecare.

3. Care ar fi de introdus în România.

g) Se vor arăta încercările făcute pentru a garanta lucrătorul și împotriva lipsei de ocupațiune.

h) Se va expune întinderea măsurilor luate în folosul lucrătorilor industriali.

i) Se vor arăta măsurile de inițiativă privată luate în diferite țări de către patroni asociațiuni, administrațiuni comunale, etc., în folosul muncitorilor (ceea-ce se numește instituțiuni patronale) și se vor indica mijloace pentru a desvolda și în România aceste instituțiuni.

(Căile ferate române, și poate și alte administrațiuni, au economate pentru impiegații și lucrătorii lor; multe fabrici au medici pentru muncitori; unele au făcut casse pentru personalul lor).

Se va arăta, după cercetări personale, care este în starea de azi, în țară, soarta obișnuită a muncitorului îmbătrânit sau rănit printr'un accident, și se va schița un plan de protecțiune legală.

Terminul prezentării manuscriselor este până la 1 Septembrie 1909.

XVIII. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 6.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria școlii la Români de pretutindeni până la anul 1866.—(Deciz. 22 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscriselor este până la 1 Septembrie 1910.

XIX Premiul Statului Lazăr, de 5.000 Lei se va da în sesiunea generală din 1911 prin secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Animalele domestice din România.—(Deciz. 27 Martie 1906).

Lucrarea se va face după următorul program:
1. Privire istorică asupra animalelor domestice din cele mai vechi timpuri și până astăzi.

2. Studiul zootehnic al diferitelor animale domestice și anume: vitele mari și cele mărunte, precum și pasărele de curte, albinele și gândacii de mătase.

3. Regimul animalelor domestice în diferitele regiuni ale țării.

4. Comerțul de vite și de produse ale vitelor din vechime și până astăzi.

5. Priviri asupra mijloacelor ce se pot întrebuința pentru păstrarea rasselor locale și ameliorațiunea lor.

6. Ar fi de dorit ca fiecare rassă să fie reprezentată printr'o acvarelă și prin fotografii.

Terminul prezentării manuscriselor este până la 1 Septembrie 1910.

XX. Prmiul Năsturel din seria A, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Studiul culcușurilor de petrol din Moldova.—(Deciz. 27 Martie 1906).

Autorul va face un studiu complet și amănunțit al culcușurilor de petrol.

Acest studiu va cuprinde două părți:

1. Va face un studiu geologic, stratigrafic și tectonic al culcușului sau culcușurilor de petrol.

2. Va face studiul himic al petrolului, arătând substanțele și proporțiunile în cari ele se află în aceste petroluri.

Terminul prezentării manuscriselor este până la 1 Septembrie 1910.

XXI. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil se va da în sesiunea generală din anul 1911, prin secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Desvoltarea boierilor în Principatele Române.—(Deciz. 16 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscriselor este până la 1 Septembrie 1910. (Va urma.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Pomul de crăciun, icoană familiară într'un act. Este o imitație slabă și nesuccesă făcută din limba germână de Moșul.

»Programa« școlii civile gr. cat. publice de fete din Beiuș redactată de Vasiliu Ștefănică directorul școlii.

Di Vasilie Ștefănică, care e și profesor la gimnasiu publică la loc de frunte o lucrare despre »Instrucțiunea repetițională (!?) economică« în care în o românească destul de slabă ne vorbește despre lucruri bune și folositoare.

Tot în partea primă se publică »Regulele ortografiei române. Planul de învățământ, înșirându-se materialul propus, cetirile și temele scripsale (!) din limbi. Manualele, cari se folosesc în școală. Membrii senatului școlar. Corpul didactic al școlii. Conspectul oarelor pe săptămână. Istoricul școlii în anul școlastic 1905/1906 și instrucțiunea pentru începutul anului școlastic 1906/907.

Din tabla statistică extragem următoarele: În cele patru clase s'au clasificat 96 de eleve, 83 gr. cat. și 13 gr. or.

Partea II cuprinde raport despre internat. Di Vasilie Ștefănică, care e și Român bun și om de inimă, ne înfățișază în mod conștient și drept, câtă îngrijire se dă elevelor, cari cercetează acel institut de creștere.

Elevete se împărtășesc de o educație foarte sănătoasă. Se învață toate cele de lipsă pentru o mamă română.

Școala civilă de fete de pe lângă »Internatul Pavelian« de fete a împlinit în primăvara aceasta al zecelea an de activitate rodnică și folositoare neamului românesc.

»Șezătoarea Săteanului« revistă poporanistă, ce apare în București sub direcțiunea lui Gh. Dimitrescu-Bumbești, în nrul din urmă are următoru sumar interesant și bine îngrijit.

Sumarul: Rugăciunea noastră, Redacția. Câți ani sunt dela facerea lumii? G. Coșbuc. Cum a fos și cum e țărâniunea noastră? Al. Th. Dumitrescu. Un cuvânt asupra întroducerii instrucțiunei militare în școale, Generalul G. Ionescu. Dreptatea la sate, C. Țunescu. Boalele de ochi în populațiunea rurală, V. Gomoiu. Deschiderea Expoziției Jubilar, Ad. O serbare a muncii în com. Arsache-Vlașca, Ș. S. Cugetări, C. At. C. Felurite știri, C. At. C. Mulțumiri. Red.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Deschidere de cancelarie de

●●● notar public. ●●●

Activitatea mea de notar public cu ziua de azi am început-o:

Cancelaria mea: strada Fábían, în casa mea proprie de sub nrul 6, parter.

Ore oficicase: a. m. 1/29—12 ore.
d. p. 1/23—6 »

Substitutul meu:

Dr. Szabó István.

Arad, 24 Iunie 1906.

Dr. Mülek Lajos,
notar public regesc.

Dr. VADÁSZ ARMAND

advocat,

și-a mutat cancelaria în casa fraților **Lengyel** pe piața libertății

— Szabadság-tér Nr. 21. —

Să caută

un candidat de avocat român,

care posedă limba germână și maghiară, și care are praxă mai îndelungată! Află imediat aplicare în cancelaria:

dr. Liviu Ghilezan,

Modos.

Banca Națională a României.

Detentorii acțiunilor Băncii Naționale a României sunt înștiințați că, cu începere dela 1 August 1906, vor primi de fiecare acțiune un acout de 50 lei din dividendul cuvenit pe anul 1906.

Țigle crestate (fălțnuite)

pentru acoperișul caselor de culoare roșie și unse cu cătraș, de calitate eminentă, nu de altfel și cărămidă de prima clasă, se poate căpăta în *Micalaca-noauă* (în capătul drumului Rădnei) la depositul **Goldiș**.

Informațiuni mai pe larg dă paznicul depositului.

Cele mai fine și mai elegante haine

pentru bărbați, copii

și cel mai potrivit și cel mai ieftin isvor de cumpărare pentru ori-ce îmbrăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum ănilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Șaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și rediugate și veste preotești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se striformă după măsura corpului fără nici o plăță.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534. Intrebuințarea telefonului pentru P. T. publică e gratuită.

Comande din provincie se efectuesc momentan.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1905. 23 Iulie	ACTIV	1906.		
		15 Iulie	22 Iulie	
87467455	62517455 Reserva metalică Aur	72336211	102244517	102226211
3322615	24950000 „ Trate Aur	29890000	1706325	1589435
36675667	Argint și diverse monete		52118273	53529807
24181089	Portofoliu Român și Străin		28934325	30128963
11999666	*) Impr. contra ef. publice	8777100	11999924	11999924
15153610	„ „ „ „ în cont curent 21351863		14801390	14801390
2930477	Fonduri publice		2908324	2908324
5699183	Efectele fondului de rezervă		5767325	5767346
576151	„ „ „ „ amortisarea imob. și material		603554	603554
189892	Imobili		189799	244895
85017355	Mobilier și Mașini de Imprimerie		84503425	85267225
—	Cheltueli de Administrație		13387000	10195000
—	Deposite libere		12029536	13773441
56594980	„ „ & provizoriu		25633796	24411873
329808140	Conturi curente		356827513	357447388
—	Conturi de valori		12000000	12000000
—			21373142	21373442
329808140			3222588	3222588
12000000	PASIV		220556580	223535760
19878642	Capital		1646498	1646498
3016596	Fond de rezervă		137980	206875
190327890	Fondul amortisării imobilelor și material		84503425	85267225
1560783	Bilete de Bancă în circulație		13387000	10195000
182448	Profituri și pierderi		—	—
85017355	Dobânzi și beneficii diverse		356827513	357447388
—	Deposite de retras			
17824426	„ „ „ „ & provizoriu			
329808140	Compturi curente			
	Scemptul 5%			
	*) Dobânda 5%			

A apărut

ALBUMUL

ÎN AMINTIREA IUBILEULUI DE
40 DE ANI DE GLORIOASA
DOMNIE A . . . . .

M. S. REGELUI CAROL I.

Cine dorește a avea o amintire frumoasă, să-și cumpere acest album, care este în limba română, germană și franceză, și costă 1 leu, iar ediția de lux 2 lei. Se găsește de vânzare la toate librăriile și la editor, dl Ign. Hert, București, sub hotel de France.

Se capătă la Ifj. Klein Mór în Arad.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe care le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de maa și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mline, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintei la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Saniere elastice, de oțel pentru pat pe stalari de fier și lemn, care în privința ușurinței de a se ține curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — — — — — cu prețuri din cele mai moderate.

Mare magazin de specialități din Paris.

Aduc la cunoștința On. public, că

am deschis mare deposit

de instrumente medicale, legători, pentru vătămări,
fașii de legat pânzele, suspensorii, precum și
artici optici, ca: ochelari pentru teatru și tabere
.. .. . militare și tot felul de ochelari .. .. .

în ARAD, piața Andrassy Nr. 22.

Se roagă pentru binevoitorul sprijin cu stimă:

Deutsch Mihály.

Mare magazin de specialități din Paris.

Al mai bun și mai ieftin asortiment pentru procurarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești, și anume:

odăjdii colorate și negre, acoperiminte, prapori mari, steaguri pentru biserici, candelă, crucei, baldachin, ripide, icoane sfinte, icoane ruse-ti de tot felul, icoane istorice etc. etc.

La atelierul meu pregătesc cel mai bogat iconostas și morminte sfiate pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cele mai moderne pălări preotesti.

Haine pentru dnii preoți, braue și camilafec. Pregătesc bine și prompt vesante preotesti, căci am un croitor foarte isteț. La dorință dau detaiuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi servii în modul cel mai bun, căci am numai materia de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ca ori unde în alt loc. Comandă execut momentan în modul cel mai prompt și mai conștient.

Catalog ilustrat trimis gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovic, Ujvidék

strada Duna, casa proprie.

Dacă voești să fii frumoasă

să folosești

crema de lacrimoară a lui Vasváry

ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă,
e compus din alifii inviolabile.
Se poate folosi și ziua! Face să
dispară petele, urmele de vărsat,
creștele, arsura de soare și tot
felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim., cutia 1.20 „
Sapun de lacrimoară, bucata — 70 „

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR

în Hódmezővásárhely.

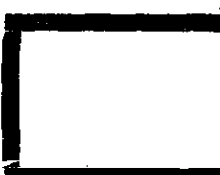
Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradași

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducei Elisabetei No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkeze

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

